

Tehtäviä lukiolaiselle

Sama meri, eri maa -antologian teksteihin

Adonis: *Tomun taikuri* -kokoelman runoja

Essee: Kommentoi Sisyfokselle-runon sanomaa.

Essee: Valitse joko *Runouden alku* -runo tai *Puheen alku* -runo.
Pohdi, mitä runo sanoo kielestä.

Tekstitaito: Erittele *Aamun puu* -runon kuvallisuutta.

Ama Ata Aidoo: *Tyttö joka pystyy*

Essee: Pohdi perheen sisäisiä suhteita novellissa.

Essee: Tarkastele minäkertojan asemaa yhteisössä.

Tekstitaito: Erittele novellin naiskuvaa.

Théo Ananissoh: *Paluu kotimaahan* ja Milly Jafta: *Kotiinpaluu*

Essee: Lue Ananissihin ja Jaftan novellit. Kirjoita vertaileva essee, jossa pohdit, millaisena kotimaa näyttäytyy novelleissa.

Cecilia Brainard: *Melkein unohtunut*

Essee: Pohdi muistamisen problematiikkaa novellissa. Halutessasi voit yhdistää pohdintaan myös omia kokemuksiasi.

Edwidge Danticat: katkelma romaanista *Näen, muistan, hengitän.*

Tausta: Päähenkilö elää kahdessa kulttuurissa: hän on syntynyt Haitissa mutta muuttanut 12-vuotiaana Yhdysvaltoihin, minne hänen äitinsä on mennyt töihin jo vuosia sitten.

Essee: Tulkitse päähenkilön siirtolaisuuskokemusta katkelmassa.

Anita Desai: *Ananasleivos*

Essee: Erittele ja tulkitse pojan ja äidin suhdetta novellissa.

Tekstitaito: Erittele ananasleivoksen merkitystä novellissa.

Junot Díaz: *Poikaystävä*

Tekstitaito: Erittele novellin tyyliä.

Tekstitaito: Erittele ja arvioi novellin mieskuvaa.

Xiaolu Guo: luku Pronomini romaanista *Pieni punainen sanakirja rakastavaisille*.

Tekstitaito: Katkelman minäkertoja on juuri muuttanut Kiinasta Englantiin. Erittele, miten katkelmassa näkyy kertojan ja hänelle vieraan kulttuurin kohtaaminen.

Adelaida Fernández de Juan: *Armoa auringon alla*

Essee: Tulkitse novellia naisten välisen ystävyysuhteen kuvaajana.

Tekstitaito: Tee päätelmiä minäkertojan ja kertomuksen oletetun vastaanottajan suhteesta.

Jhumpa Lahiri: *Tämä siunattu koti*

Essee: Erittele ja tulkitse novellin päähenkilöiden, Twinklen ja Sanjeevin, kulttuuri-identiteettiä.

Tekstitaito: Erittele syitä Twinklen ja Sanjeevin suhteen ristiriidoille.

Tekstitaito: Tee päätelmiä siitä, mitä merkityksiä kristinusko saa novellissa.

Eduardo del Llano: *Greenpeace*

Essee: Erittele ja tulkitse novellia ekokriittisenä kannanottona.

Tekstitaito: Erittele, mitä satiirin piirteitä novellissa on.

Tekstitaito: Erittele novellin rakennetta.

Augusto Monterroso: *Sammakko, joka halusi olla autenttinen sammakko*

Essee: Tulkitse faabelia allegoriana.

Haruki Murakami: katkelma romaanista *Sputnik-rakastettuni*.

Essee: Pohdi, mitä katkelma sanoo rakkaudesta. (Halutessasi voit verrata katkelmaa esimerkiksi johonkin toiseen samaa aihetta käsittelevään proosatekstiin tai rakkausaiheiseen elokuvaan.)

Nadine Sarreal: *Silkipusero*

Essee: Erittele ja tulkitse novellia yhteiskuntakriittisestä näkökulmasta.

Tekstitaito: Miten nimimotiivi eli silkipusero rakentaa teemaa novellissa?

Chun Shu: *Yksinäisyys*-niminen luku romaanista *Beijing beibi*.

Tekstitaito: Erittele, mistä katkelman melankolinen (surumielinen) tunnelma syntyy.

Tekstitaito: Erittele miljöokuvausta.

Essee: Kirjoita onnettomasta rakkaudesta katkelman ja omien kokemustesi näkökulmasta. Etsi itse otsikko tai valitse kirjoituksesi otsikoksi katkelman alussa siteerattu Xiaoshun lause: ”Sydämeni on särkynyt eikä minulla ole liimaa.”

Melanie Rae Thon: luku *Pikkurikoksia* romaanista *Pelon lapset*

Essee: Pohdi Flintin identiteetin rakentumista.

Essee:

a) Tarkastele katkelmassa kuvattuja perhesuhteita.

b) Tarkastele katkelmassa kuvattuja ihmissuhteita.

Tekstitaito: Erittele katkelman kerrontaa.

Tekstitaito: Erittele katkelman tyyliä.

M. G. Vassanji: *Valloilleen*

Essee: Erittele ja arvioi novellin kuvaa parisuhteesta.

Tekstitaito: Erittele novellin vastakkainasetteluja.

Gao Xingjian: *Puistossa*

Essee: Yksi novellin teemoista voisi olla kommunikaation vaikeus; esimerkiksi toinen keskustelijoistahan haluaa vähän väliä vaihtaa puheenaihetta. Erittele ja tulkitse novellia kohtaamisen vaikeuden näkökulmasta.

Tekstitaito: Tee päätelmiä, miten keskustelijat asennoituvat toisiinsa.

Tekstitaito: Tulkitse punapukuisen tytön merkitystä novellissa.

Afrikkalaisia sananlaskuja

Essee: Valitse yksi sananlasku ja arvioi sen opetusta omien elämäkokemustesi valossa.

Essee: Vertaa yhtä afrikkalaista sananlaskua valitsemaasi suomalaiseen sananlaskuun. Esimerkkeiksi käyvät vaikkapa suomalainen *Ei kysyvä tieltä eksy* ja afrikkalainen *Eksyminen opettaa tuntemaan tien*.